

ЩО ТАКЕ ДИТЯЧА ЖОРСТОКІСТЬ З ТОЧКИ ЗОРУ ПСИХОЛОГІЇ

З точки зору психології агресивність включає кілька понять, які хоч і схожі за змістом, але мають різні види проявів. На різних етапах розвитку дитячої психології в ці поняття вкладався сенс, відповідний часу і певним напрямом. В сучасному розумінні:

1. Агресія — фізична або вербальне, пряме або непряме неадекватна поведінка з метою завдати шкоду і збитки одушевленим і неживим об'єктам. Тобто, агресія може бути спрямована як на людину або тварину, так і на предмети.

2. Агресивна поведінка — форма і специфіка реагування на різні обставини і ситуації. Тобто агресія виступає стимулом до дії, на тлі чого виробляється певна манера поведінки, яка повторюється в несприятливих для дитини ситуаціях. Агресивна поведінка може слугувати засобом досягнення певної мети, методом розрядки або формою самоствердження. Особливо виражене у підлітків.

3. Жорстокість — морально-психологічна риса, що виявляється в издевательском, образливий, зневажливому ставленні до оточуючих людей, соціуму, тваринам. Жорстокість завжди пов'язана з заподіянням болю фізичної або психологічної. Іноді вона супроводжується отриманням задоволення від процесу, але не завжди.

4. Насильство — навмисний акт фізичного впливу з метою заподіяти біль, завдати пошкодження живому об'єкту. Шкільна цькування слабкого або виділяється з загальної маси учня (буллінг) — яскравий приклад насильства.

Зверніть увагу: агресія і жорстокість можуть бути ознаками психічного захворювання. Якщо у вашої дитини прояви агресії перетікають в істерію і супроводжуються тривалим фізичним напругою (стиснуті кулаки, напружені м'язи обличчя) — варто звернутися до психіатра.

ФОРМИ ПРОЯВУ АГРЕСІЇ

Форм прояву агресії досить багато. Ось деякі з них:

- ❖ **Роздратування** – це переживання при нестачі ресурсів для реагування або розуміння ситуації, неясність об'єкта, на який агресія спрямована. Енергія та напруга зростає, але поки не переходить у дію.
- ❖ **Злість** – активність по задоволенню потреби спрямована на об'єкт контакту або потреби. Це контактна енергія, спрямована на зменшення дистанції, задоволення потреби або зміцнення кордонів.
- ❖ **Лють** – це недифференційований агресивний стан у стані злиття, коли немає напрямки, контакту і контролю. Вона відноситься до незрілим, афективних реакцій, тобто характерна для раннього дитячого віку, коли бурхливі емоції, некеровані і звернені до когось надцінного, сверхзначимому, всемогутньому.
- ❖ **Ненависть** — афективна реакція. Основне завдання полягає в руйнуванні, причому себе або зовнішній об'єкт не так важливо.
- ❖ **Досада** – це злість, перемішана з болем. Форма агресії характерна для переживання втрати, для чого-те, що залишилося в минулому.

Непрямі способи вираження агресії:

Крім того, оскільки наші результати показують, що психосоціальний вплив не є специфічним для жертв сексуального насильства в дитячому віці, але узагальнюється на всю клінічну популяцію, можливо, що саме сексуальні наслідки диференціюють цих жертв. інші пацієнти, консультируючися за психічний розлад.

- **Сексуальне насильство**

- **Сімейне насильство**

Ця тема все більше турбує суспільство через ескалації агресії та насильства серед учнів, і тому така дискусія є обов'язковою і своєчасною, якщо навіть не пізньої. В навколишньому світі і в якому все частіше, але все більш тривожно ми живемо, ми стикаємося з різними проявами грубої агресії і все більш потворних форм насильства.

- ❖ **Вина** – звернення агресії на себе з передачею відповідальності іншому. Вина спирається на мораль (пошук правого й неправого). І тоді, якщо є вина, тобто якась правота у когось іншого. І тоді якщо він правий, хай за все й відповідає.

- ❖ **Образа** – блокування агресії, визнанням важливості і цінності людини, на якого агресія направляється. У поетичному варіанті, образа – це злість зупинена любов'ю. У східній філософії образа – це иньський гнів, тобто жіночий спосіб злитися.
- ❖ **Заздрість** — складна комплексна соціальна емоція, що включає в себе злість, інтерес і сором.
- ❖ **Нудьга** – блокування усвідомлення агресії, спосіб вирішення проблеми розміщення агресії шляхом ігнорування самого почуття, затія енерговитратна, тому суб'єктивно переживається як неухважність і занепад сил.
- ❖ **Депресія** — заблокована, пригнічена агресія високої інтенсивності (лють, ненависть, злість).